Annus VIII - Vol. VIII Die 5 Octobris 1916 Num. 10

ACTA APOSTOLICAE SEDIS

COMMENTARIUM OFFICIALE

ACTA BENEDICTI PP. XV

LITTERAE APOSTOLICAE

UNA E PRAEBENDIS CANONICALIBUS ECCLESIAE SS. CELSI ET IULIANI AD TEMPLUM S. IOANNIS FLORENTINORUM IN URBE CLERO VETERIS FLORENTINI STATUS RESERVATUR.

BENEDICTUS PP. XV

Ad perpetuam rei memoriam. — Quod, in tanta Urbis amplificatione, ad salutem animarum aptius tutiusque procurandam, omnino necessarium videretur, id fel. rec. decessor Noster Pius X providente aggressus est, ut in recentissimis Urbis regionibus novae e solo excitarentur Curiales Aedes, et nonnullarum e veteribus paroeciis ambitus opportuniore ratione circumscriberetur. Quo permotus consilio, idem decessor Noster per Litteras Apostolicas « Susceptum, Deo inspirante » a. d. IX Kal. Novembris an. MCMVI datas, Ordinem Canonicorum et Paroeciam SS. Celsi et Iuliani ad templum Sanct Ioannis, nationis Florentinorum, transtulit, abolita paroecia quae ibidem iam constituta erat eiusque reditibus novae paroeciae attributis, quam ad Sanctae Mariae Angelorum in Thermis per easdem Apostolicas Litteras institutam voluit. Rem feliciter ad effectum deductam esse decem paene annorum experimento satis est cognitum; Archisodalitas enim Pietatis ad Sancti Ioannis Florentinorum non modo Archipresbyterum Parochum et Canonicos SS. Celsi et Iuliani libenter excepit, sed etiam se in mutuis rationibus tam aequam tamque benevolam praestitit, et una

cum Capitulo et curia se optime in eodem templo consistere luculenter ostenderit. Qua re cum mirifice delectati simus, volumus Archisodalitatem, quam memoravimus, aliqua carere paternae charitatis Nostrae significatione, quae quidem tum pro meritis eius sit praemio, tum ipsam eius coniunctionem cum Capitulo et Curia, non sine utriusque utilitate, arctiorem efficiat. Plurimum igitur confisi, fore, ut proposito Nostro grata eorum voluntas, quorum interest, cumulate respondeat, unam e praebendis canonicalibus SS. Celsi et Iuliani reservamus clero veteris Florentinorum Status uti anno MDXXX erat, salvo tamen Nobis ac Successoribus Nostris iure eiusdem libere conferendae cuivis uni e sacerdotibus, quos legitime cooptari liceat in Archisodalitatem Sancti Ioannis Florentinorum seu Pietatis. Ne quid vero dubitationis incidat, neve quis temere ius sibi vindicet a mente Nostra alienum, distincte ac singillatim declaramus, ad veterem Florentinorum Statum pertinere, ad rem de qua agitur, quotquot orti sint ipsimet, vel geniti ex patre vel saltem prognati ex avo natis tum in Provinciis, uti hodie definiuntur, Florentina, Arretina, Pisana, Liburnensi (excepta insula Ilva), tum in territoriis Collis Hetrusci et Montis Politiani (vulgo Colle Val d'Elsa et Montepulciano) e Provincia Senensi, itemque Piscae, Bargae et Feroniae (vulgo Pescia, Barga et Pietrasanta) e Provincia Lucensi. Quod reliquum est, statuimus, quae e praebendis canonicalibus SS. Celsi et Iuliani prima posthac vacabit, eam esse, eo modo quo diximus, conferendam. Concessionem vero Nostram tamdiu durare volumus quamdiu Ordo Canonicorum SS. Celsi et Iuliani in eodem Sancti Ioannis templo, sua munia exercebit, eamque omnino desinere, si, quavis de causa, idem Capitulum alio transferatur. Contrariis quibuslibet minime obstantibus.

Datum Romae apud Sanctum Petrum, sub annulo Piscatoris, die x mensis augusti an. MCMXVI, Pontificatus Nostri secundo.

P. CARD. GASPARRI, *a Secretis Status.*

EPISTOLAE

I

AD R. P. D. FELICEM AMBROSIUM ARCHIEPISCOPUM S. IACOBI DE CUBA, CETEROSQUE CUBANAE REIPUBLICAE EPISCOPOS, DE FOVENDA POPULARI PIETATE IN ALMAM DEI MATREM.

Venerabiles Fratres, salutem et apostolicam benedictionem. — Venerabilis Frater Titus, Archiepiscopus tit. Lacedaemoniensis, Noster apud vos Legatus, proxime certiores Nos reddidit Decretum quo, vestris annuentes precibus, almam Dei Matrem renuntiavimus principem Reipublicae istius patronam, popularibus vestris exspectatum gratumque adeo fuisse, ut in omnium ore ac sermone statim versata res, omnium statim animos laetitia affecerit. Recreat Nos, venerabiles Fratres, haec iuncta cum grati in Nos animi significatione fidei pietatisque christianae testificatio, eademque in spem erigit fore ut, hortatu atque exemplo vestro ac reliqui omnis Cubani Cleri, avita religio in Virginem augustam tam alte radices firmet in istis civitatibus atque adeo floreat christianae vitae laudibus, ut omnia vobis bona pariter cum illa advenisse laetemur.

Quam spem Nobis vobisque communem ut divinae gratiae subsidia curaeque vestrae ac labores ad optatum adducant exitum, testem benevolentiae Nostrae apostolicam benedictionem vobis omnibus, venerabiles Fratres, Clero populoque unicuique vestrum tradito libentissime impertimus.

Datum Romae apud S. Petrum, die XXI augusti MCMXVI, Pontificatus Nostri anno secundo.

BENEDICTUS PP. XV

II

AD R. P. LUDOVICUM THEISSLING, RECENS ELECTUM DOMINICANI ORDINIS MODERATOREM GENERALEM, UT EIDEM GRATULETUR ET VOTA EXPRIMAT.

Dilecte Fili, salutem et apostolicam benedictionem. — Laetamur utrumque: et concreditum tibi a fratribus fuisse supremum Ordinis Magisterium, et comitia ita fuisse peracta, ut fraternitatis caritatem con-

cordia confirmaverit. Alterum enim te eum praestat cui ad honestandam collatam dignitatem summa facultas in optima voluntate non desit: argumento alterum est te posse fidenter ad gubernacula accedere, cum nonnisi frugiferum esse possit regimen illud quo obedientes gaudent, atque ita gaudent, ut lata unis animis suffragia novum quasi ignem supposuisse videantur communibus religiosae perfectionis propositis ac studiis. Id quidem epistola nuntiavit, quam ad Nos dedisti cum sodalibus qui tecum comitiis interfuerunt, et uti ex animo gratulamur, ita Deum exoramus, ut gratia sua confirmet quod operatus est in vobis, et magisterium tuum ita fortunet, ut quos fructus tulit consilium ac pietas antecessoris tui, dilectissimi Nobis in Christo, Hyacinthi Cormier, sollertia tua ac prudentia in ampliorem adducat ubertatem.

Hisce votis et hac spe iucundissima, cum tibi, dilecte Fili, quem videre quamprimum confidimus et coram alloqui, tum universo Dominiciano Ordini caelestium conciliatricem munerum Nostraeque testem benevolentiae, apostolicam benedictionem peramanter in Domino impertimus.

Datum Romae apud S. Petrum, die XXII augusti MCMXVI, Pontificatus Nostri anno secundo.

BENEDICTUS PP. XV

III

AD FELICEM S. R. E. PRESB. CARDINALEM DE HARTMANN, ARCHIEPISCOPUM COLONIENSEM, CETEROSQUE ARCHIEPISCOPOS ET EPISCOPOS E GERMANIA QUI NUPER FULDAM CONVENERUNT.

Dilecte Fili Noster et venerabiles Fratres, salutem et apostolicam benedictionem. — Legentes vestram communem epistolam, quae quidem reddita Nobis est ipso die anniversario suscepti a Nobis Pontificatus maximi, tempestivum quemdam solatii fructum cepimus, primum, cum perspiceremus, id quod noveramus iam, vos gravissima in re Nostram plane mentem assequi rectissimeque interpretari voluntatem. Etenim ad hanc aegritudinem, qua ob tantam tamque diuturnam filiorum caedem conficimur, accedit ut crebrae illae Nostrae ad reconciliandam pacem hortationes nonnullis in indignam suspicionem venerint, in aliorum quoque apertam offensionem ceciderint, quasi eas voces Nobis non communis salutis amor, sed Nostrae propriae alicuius utilitatis spes

eliceret, aut ita hoc bellum velimus componi ut talis exsistat pax, quae iustitiae et aequitatis fundamento non nitatur. Adeo perturbationes animorum impediunt iudicium veri, ut his obscurum sit quod est evidentissimum, Pontificem Romanum, ut Vicarium Regis Pacifici, et omnium christianorum Patrem, non posse ex officii conscientia admonere, suadere, hortari aliud, nisi pacem; illum hoc pacto non aliquorum hominum agere causam, sed humanitatis; idque praesertim in hac immanitate belli, cuius si quis vel unius diei spatio finem acceleraverit, non is parum bene meritus de genere humano dicendus sit. Interea, dum erit in exspectatione pax, levare aliqua ex parte molem miseriarum, quae huic bello coniuncta est, omni qua possumus ope, pergamus. In quo vos Nobis egregiam navare operam cernimus, tum universis catholicorum societatibus, quae per Germaniam beneficentiae causa sunt, foederatis, quo necessitatibus tenuiorum in immensum auctis celerius uberiusque subveniatur; tum iis providentissime institutis Paderbornae operibus in multiplicem utilitatem omnium, quotquot intra Germanici imperii fines captivi reperiuntur. Quod Nos laudantes christianae caritatis inventum, eodem tempore Episcopi Clerique Paderbornensis curam atque sollertiam, et catholicorum omnium e Germania liberalitatem laudamus. Sed potissimum hodie caritatis munus - quod vos praeclare exsequimini et in quo perseveretis hortamur - est hoc, dare operam ut inter homines diversarum gentium, quas bellum dissociavit, non modo ne exacuantur odia, verum, mutuis christianae misericordiae officiis, sensim molliantur. Ita quodammodo munietur via ad optatissimam bonis omnibus pacem et hanc eo stabiliorem, quo altiores in ipsis animis radices egerit. Quare insistite, ut facitis, divinam implorare opem, iterando etiam piacularia sacra et pueros ad caeleste epulum invitando: plurimum enim possunt apud Deum humiles supplicesque preces, quibus paenitentia simul et innocentia suffragentur. Atque auspicem divinorum munerum Nostraeque benevolentiae testem, apostolicam benedictionem vobis, dilecte Fili Noster et venerabiles Fratres, ac vestro Clero et populo peramanter impertimur.

Datum Romae apud S. Petrum, die VIII mensis septembris, in festo D. N. Mariae nascentis, anno MDCCCCXVI, Pontificatus Nostri tertio.

BENEDICTUS PP. XV

ACTA SS. CONGREGATIONUM

SACRA CONGREGATIO CONSISTORIALIS

PROVISIO ECCLESIARUM

Successivis S. Congregationis Consistorialis decretis SSmus D. N. Benedictus PP. XV has, quae sequuntur, ecclesias de proprio pastore providit, scilicet:

16 iunii 1916. — Titulari episcopali ecclesiae Europensi praefecit R. P. D. Tranquillum Guarneri, translatum ab ecclesia cathedrali Reatina.

7 augusti. — Cathedrali ecclesiae Pembrokensi R. P. D. Patritium Thomam Ryan, hactenus episcopum tit. Clazomen. et administratorem eiusdem Pembrokensis dioecesis.

22 augusti. — Titulari episcopali ecclesiae Basilinopolitanae R. P. D. Turibium Minguella y Amedo, hactenus episcopum Seguntinum in Hispania.

29 augusti. — Cathedrali ecclesiae Corcagiensi R. P. D. Danielem Cohalan, hactenus episcopum tit. Vagen. et Auxiliarem eiusdem Corcagiensis dioecesis.

6 septembris. — Metropolitanae ecclesiae de Manila R. P. D. Michaëlem O' Doherty, hactenus episcopum Zamboangensem.

— Episcopali ecclesiae Iarensi seu S. Elisabeth R. P. D. Mauritium Patritium Foley, hactenus episcopum Tuguegaraoanum.

— Episcopali ecclesiae Lipensi R. D. Alfridum Verzosa, parochum loci *Bantay,* dioecesis Novae Segobiae.

12 septembris. — Episcopali ecclesiae S. Agathae Gothorum R. D. Iosephum de Nardis, parochum loci *Capri,* dioecesis Surrentinae.

30 septembris. — Cathedralibus ecclesiis Maceratensi et Tolentinae, R. D. Romulum Molaroni, canonicum praepositum cathedralis ecclesiae Pisaurensis.

SACRA CONGREGATIO RITUUM

QUEBECEN.

DECRETUM INTRODUCTIONIS CAUSAE BEATIFICATIONIS SEU DECLARATIONIS MARTYRII SERVORUM DEI IOANNIS DE BRÉBEUF, GABRIELIS LALEMANT, ANTONII DANIEL, CAROLI GARNIER, NATALIS CHABANEL, ISAACI JOGUES, RENATI GOUPIL ET IOANNIS DE LA LANDE, E SOCIETATE IESU.

Causa beatificationis seu declarationis martyrii Servorum Dei Ioannis de Brébeuf, Gabrielis Lalemant, Antonii Daniel, Caroli Garnier, Natalis Chabanel, Isaaci Jogues, Renati Goupil et Ioannis de la Lande, e Societate Iesu, ad Sacrorum Rituum Congregationem deducta, Ecclesia Canadensis universa spe atque exspectatione felicis exitus erigitur, eiusque faustum laetumque nuncium iam praegustare videtur. In conspectu enim illius sunt Viri sanctitate et virtutibus illustres, decus et ornamentum propriae regionis, ex quibus sex, sacerdotes et missionarii, regionem ipsam excoluerunt et irrigarunt, et duo, strenui ac ferventes laici, Patribus coadiutores et in passione socii; omnes autem divina gratia roborati et « aspicientes in auctorem fidei et consummatorem « Iesum, qui, proposito sibi gaudio, sustinuit crucem, confusione con- « tempta, atque in dextera sedis Dei sedet ». Insuper, grato iucundoque animo, Canadensis Ecclesia eorum laboribus et cruciatibus acceptam refert magna ex parte illam fidei legisque christianae firmitatem et observantiam qua sequioribus temporibus usque in praesens se decoratam et auctam esse conspicit. Neque potest Ipsa unquam oblivisci priorum ac feliciorum temporum et verae avitaeque gloriae, quando prisca mater Gallia, catholicae fidei et Apostolicae Sedi addictissima, suos filios missionarios, prouti in alias regiones, et in novam Galliam mittebat; eosque omni favore prosequebatur qui, Christi et Ecclesiae legatione fungentes, Evangelium regni Dei gentibus praedicabant in salutem credentium. Sed ad propositum reverti opus est et de singulis Dei Servis quaedam delibare breviterque innuere. - Primus occurrit Ioannes de Brébeuf, nobili genere natus in oppido *Condé-sur-Vire*, die 25 martii an. 1603. In Societatem Iesu cooptatus die 8 novembris an. 1617 et sacerdotio auctus an. 1622, missiones indicas Canadensis regionis adivit. Ad Hurones a

moderatoribus missus an. 1626, ibi mansit usque ad an. 1629. In Galliam redire coactus, iterum Canadensem regionem, an. 1633, petiit atque inter Hurones ab an. 1634 ad an. 1641 ac rursus ab an. 1644 ad an. 1649 commoratus fuit. Hoc eodem anno, quasi christianorum caput et pater habitus, a barbaris captus et in vincula coniectus, crudelissime torquetur, donec, securis ictu percussus, mortem obit, die 14 martii. Ingenio et scientia praeditus, libros barbarorum sermone scripsit et lexica lucubravit, quibus auxiliis missionarii varios Canadensium dialectos addiscunt et in bonum christianae religionis loquuntur. Sacerdotalibus virtutibus ac laboribus praestans, impenso studio curavit, ut omnes Christo lucrifaceret; singularis etiam pietatis cultor et propagator exstitit in Deiparam Virginem Mariam eiusque castissimum sponsum Ioseph, sanctosque Angelos tutelares. - Secundo loco adstat Gabriel Lalemant, Lutetiae Parisiorum die 10 octobris an. 1610 ortus ex parentibus nobilitate et virtute claris. Anno 1630 Societatem Iesu ingressus, tyrocinio peracto atque, emenso philosophiae ac theologiae curriculo, sacerdos ordinatus, utramque disciplinam magna cum laude publice docuit. Doctrina et virtutibus ornatus et ad Canadenses missiones, quas iampridem optaverat, destinatus, an. 1646, mense septembri, Quebecum pervenit, ubi Indorum linguam didicit. Duobus circiter annis regiones illas *Sillery* et *Trois Rivières* sacro ministerio peragravit. Ineunte an. 1649 cum Sociis ad Hurones transiit, sed, vix medio anno elapso, a barbaris comprehensus exquisitisque tormentis caesus, fidelis Christi Servus ac minister supplicio affectus est. - Succedit tertius Antonius Daniel, ex honesta familia Deppae natus die 27 maii an. 1601, et Societati Iesu adscriptus die 1 octobris an. 1621. Vertente an. 1632, sacerdotio insignitus, die 24 iunii insequentis anni ad Canadenses missiones se contulit. Indorum lingua aliquanto instructus, in eam vertit orationem Dominicam, piosque versus a neophitis canendos composuit. E primis Sociis fuit Patris de Brébeuf, qui ad Hurones appulerunt et ad locum Missionis a S. Iosepho *Thonatiria* nuncupatae. Quebecum inde missus, seminarium erigendum suscepit illudque perfecit, alumnis indigenis, missionariorum opera, instituendis. Ad Hurones reversus an. 1638, plures Missiones fundavit, ex quibus tres praecipuae a sanctis patronis Ioanne Baptista, Ioseph sponso B. M. V. et Ignatio a Lojola seorsim nomen acceperunt. Irruentibus in Missionis locum Iroquensibus, ad foras templi, ubi Dei Famulus stabat, custos et defensor sui gregis, interemptus est. - Quartus e Sodalibus, Carolus Garnier, Parisiis ortum habuit die 25 maii an. 1606. In collegio Claramontensi studiis diligenter incubuit. An. 1624 in Societatem Iesu admissus, post tyrocinium, litterarum et scientiarum

curriculo absoluto, volvente anno 1636, sacerdotio initiatus, ad Canadenses Missiones profectus est. Quebeci infantulae Huronensi, quam primo baptizavit, nomen Mariae ex voto imposuit. Ad Huronenses populos destinatus, inter eos apostolicis laboribus et virtutibus ministerium suum usque ad obitum consecravit. Speciali mentione dignae sunt expeditiones quas Dei Famulus peregit in regionibus *Thonatiria* et *de Petan*, ac fundationes duarum Missionum quae a S. Ioanne et a S. Mathia respective appellatae sunt. A barbaris missili plumbeo graviter vulneratus, hominem tamen morientem videns, ad eum omni conatu pervenit, quem sacramenti poenitentiae absolutione sublevavit: post haec, ob exhaustas vires, in terram recubuit piamque animam exhalavit, die 7 decembris an. 1640. - Quintus heros, Natalis Chabanel, in diocesi Mimatensi, die 2 februarii an. 1613, ortus est. In Societatem Iesu, die 9 februarii an 1630, relatus, tyrocinio peracto, philosophica studia cum ingenii et diligentiae laude explevit. Plures annos grammaticam, humanas litteras et rethoricam Tolosae cum alumnorum profectu docuit. Post theologiam et tertium quem dicunt probationis annum, moderatorum iussu ad Canadensem provinciam se transtulit, quo appulit die 15 augusti an. 1643. Anno uno Quebeci exacto, ad Hurones missus est, eique demandata Missio quae a S. Maria nomen habet. Maximo studio atque impensa voluntate gloriae Dei et animarum saluti unice intentus, ad opus ministerii se totum dedit atque usque ad obitum in eo perseveravit. Multas tamen adversitates a natura et a daemone sibi oppositas patienter tulit, quas, Deo adiuvante, invicte superavit. Postrema vitae die 17 martii an. 1649, ad Missionem S. Mathiae proficiscens, quemdam Sodalem complexus dixit: « Deo esse serviendum usque ad mortem »; atque, ipsa die nondum expleta, ab Hurone apostata interfectus est. - Sextus et ultimus e sacerdotum coetu Isaacus Jogues, Aureliae in Gallia natus die 10 ianuarii an. 1607, a tenera aetate optimam indolem et ad virtutem inclinatam domi ostendit. In collegio Aurelianensi Societatis Iesu sedulam dedit operam studiis. Ipsam Societatem Iesu iniit et tyrocinium fecit Rothomagi an. 1624. Sacerdotio sancto praeditus, primum sacrum litavit die 10 februarii an. 1636; eodemque anno in Canadam missus, Quebecum tetigit et ad Hurones transiit, ubi usque ad an. 1642 permansit. Eo temporis intervallo Evangelium praedicandi gratia cum P. Garnier et cum Raymbault regionem Petunensem petiit. Autumno eiusdem anni cum indigenis christianis et cum duobus e Gallia iuvenibus Goupil et des Coutures ad Huronenses rediens, prope oram fluminis *Richelieu* a militibus Iroquensibus comprehenditur et, uno fere anno, durissimo familiae Iroquensis famulatui addicitur. Multa passus atque etiam cor-

poris mutilationem, mox in Galliam se confugere potest, ubi ob debilitatem virium et mutilationis defectum impotens factus ad Sacrum litandum, ab Urbano Papa VIII benignam obtinet dispensationem magno cum gaudio ad Sacra acceptam. Ad firmiorem valetudinem restitutus Canadam iterum mittitur an. 1644 et ad Montem Regalem progreditur. Vertente anno 1646, de mandato Canadensis Gubernatoris ac praehabito suorum moderatorum assensu, cum Iroquensibus foedus init ac feliciter perficit. Tandem tertio ad Iroquenses regressus, Verbi Dei praedicandi munus sibi commissum suscipit; sed a barbaris male exceptus ac vexatus, die 18 octobris eiusdem anni 1646 bipennis ictu occiditur. - Primus e laicis coadiutoribus se exhibet Renatus Goupil, Andegaviae natus. Adolescens inter tyrones Societatis Iesu aliquot menses Parisiis commoratur, sed, infirma valetudine laborans, in incoepto non permanet. Attamen, post aliquod tempus viribus refectus et sui voti compos redditus, in Novam Galliam se transfert et Patrum famulatui se totum devovet. Duobus integris annis, quum arte chirurgica calleret, sauciis aegrotisque in nosocomio degentibus perutilem operam praebuit, insimul pueros et adultos christianae religionis mysteriis et praeceptis erudivit. Demum, dum iter ad Iroquensium regionem cum Sociis faciebat, in ingressu primae villae ab hostibus captus et fustibus virgisque ferreis percussus, sacra Familia Iesu, Maria, Ioseph devotissime invocata, aerumnosam vitam cum beata et sempiterna commutavit, die 29 septembris an. 1642. - Alter laicus coadiutor, nomine Ioannes de la Lande, Deppae ortus, in Canadensi Missione Patribus Societatis Iesu se socium et famulum sponte libenterque tradidit, publice professus unice cupiditate inserviendi gloriae Dei se fuisse permotum. Anno 1846, mense septembri, Pater Jogues cum fideli suo Socio Ioanne de la Lande ad Iroquenses proficiscitur; at medio in itinere, prope Sancti Sacramenti lacum, ambo in barbarorum manus incidunt. Ab iis vestibus spoliati verberibusque caesi, extremum supplicium passi sunt, eodem anno; Ioannes de la Lande die 19 octobris, nempe die postero quo eius magister Pater Jogues. - Interim fama sanctitatis et martyrii praefatorum Servorum Dei signis quoque ac prodigiis, uti fertur, confirmata, adeo in dies invaluit, ut super ea Processus Ordinarius Informativus in Ecclesiastica Curia Quebecensi fuerit adornatus et cum Processu Rogatoriali Parisiensi ad Sacrorum Rituum Congregationem transmissus. Quum vero scripta quoque eisdem Dei Famulis attributa, ab ipsa Sacra Congregatione expensa sint et ex decreto diei 28 maii 1912 nihil obstet quominus ad ulteriora procedatur, instante Rmo P. Camillo Beccari, Societatis Iesu Postulatore Generali, attentisque litteris quorumdam

Eñorum S. R. E. Cardinalium, Rñi Dñi Archiepiscopi Delegati Apostolici Canadensis aliorumque Archiepiscoporum et Episcoporum necnon Abbatum, Superiorum Generalium Ordinum et Congregationum Religiosarum, Capitulorum, Rectorum universitatuum, collegioruum et ecclesiarum, praesertim Dioecesium ac Missionum Canadensium; rogante etiam Suprema Curia Canadensi legibus ferendis cum primo Ministro, praecipuis magistratibus aliisque praestantibus viris ac mulieribus, nominatim ex iis qui cum Servis Dei sanguinis vinculis coniuncti sunt, infrascriptus Cardinalis Antonius Vico, Episcopus Portuen. et S. Rufinae, huius Causae Ponens seu Relator, in Ordinariis Sacrorum Rituum Congregationis comitiis subsignata die ad Vaticanum coadunatis, sequens dubium discutiendum proposuit: *An signanda sit Commissio Introductionis Causae in casu et ad effectum de quo agitur?* Et Eñi Patres sacris tuendis Ritibus praepositi, post relationem ipsius Cardinalis Ponentis, audito voce et scripto R. P. D. Angelo Mariani, Fidei Promotore, omnibus maturo examine perpensis, rescribendum censuerunt: *Affirmative, seu signandam esse Commissionem Introductionis Causae Beatificationis seu Declarationis martyrii, si Sanctissimo placuerit.* Die 8 augusti 1916.

Facta postmodum de his Sanctissimo Domino Nostro Benedicto Papae XV per infrascriptum Cardinalem Sacrae Rituum Congregationi Pro-Praefectum relatione, Sanctitas Sua, rescriptum eiusdem sacri Consilii ratum habens, propria manu signare dignata est Commissionem Introductionis Causae Beatificationis seu Declarationis martyrii Servorum Dei Ioannis de Brébeuf, Gabrielis Lalemant, Antonii Daniel, Caroli Garnier, Natalis Chabanel, Isaaci Jogues, Renati Goupil et Ioannis de la Lande, e Societate Iesu, die 9, eisdem mense et anno.

✠ A. Card. Ep. Portuen. et S. Ruf., *S. R. C. Pro-Praefectus.*

L. ✠ S.

Alexander Verde, *Secretarius.*

S. CONGREGATIO DE SEMINARIIS ET DE STUDIORUM UNIVERSITATIBUS

LEGES ACADEMIAE ROMANAE SANCTI THOMAE AQUINATIS

I. Academiae nomen erit: Academia Romana S. Thomae Aquinatis.

II. Huic propositum est explicare, tueri, propagare doctrinam, praesertim philosophicam, Angelici Doctoris, omniaque accurate servare quae tradita sunt in Litteris Encyclicis quarum initium: *Aeterni Patris.*

III. Officia Academiae praecipua haec erunt: Studia viresque conferre cum aliis Academiis eiusdem instituti ad philosophiam christianam secundum principia S. Thomae Aquinatis ubique instaurandam.

Operum et ephemeridum illustrium, et earum maxime quae de rebus philosophicis pertractant, notitiam sibi comparare, ut quaenam sit ubique scientiarum conditio dignoscatur.

Lucubrationes, ubi opus sit, et libros edere quibus vel gliscentes errores refutentur, vel philosophica doctrina illustretur et amplificetur.

Sedulam dare operam doctoribus informandis scholasticae philosophiae tradendae apprime idoneis.

IV. Academia constabit Consilio Academiae regundae praeposito, Academicis et Alumnis.

V. Consilium Academiae Moderatorum coalescet ex tribus EE. Cardinalibus, quorum Cardinalis Praefectus *pro tempore* Sacri Consilii Seminariis et Studiorum Universitatibus regundis prior loco erit. EE. Cardinales Moderatores de rebus Academiae acturi conventum habebunt cum e re visum fuerit. Aderit a secretis Academicus unus qui poterit adiutorem sibi adsciscere Academicum alterum ubi opus fuerit.

VI. Academici a Consilio EE. Cardinalium Moderatorum eligentur. Plures quam XXXX numero non erunt. Horum viginti ex doctis viris in urbe commorantibus, decem ex italica regione, totidem ex nationibus exteris cooptabuntur. Consilio Academiae moderandae omnes parebunt.

VII. Conventus Academiae singulis mensibus anni academici, uno saltem ex EE. Cardinalibus Moderatoribus adstante, habebuntur. Nemini ex Academicis Romae commorantibus a conventu abesse fas erit.

VIII. In his conventibus alter ex Academicis lucubrationem recitabit, quam, proposito a Consilio EE. Cardinalium Moderatorum argumento, confecerit.

Lucubratio recitanda expendi prius ab uno e Consilio EE. Cardinalium Moderatorum et probari debebit.

Consultatio deinde habebitur de libris ac scriptionibus super re philosophica in lucem recens editis; et quid facto opus sit, vel ad refutandos errores, vel ad philosophicam doctrinam declarandam et promovendam, de sententia EE. Cardinalium Moderatorum in conventu adstantium decernetur.

IX. Lucubrationes in Academicis conventibus recitatae, quas Eminentissimi Cardinales Moderatores dignas iudicaverint, in exitu anni typis edentur.

X. Ex iuvenibus optimae spei qui philosophiae curriculum emensi fuerint coetus Alumnorum constabit.

EE. Cardinales Moderatores aliquibus ex Academicis alumnos semel saltem in unaquaque anni academici hebdomada instituendos tradent in praecipuis thomisticae doctrinae capitibus, illisque Academici designati Angelici Doctoris disputationes explanabunt, cum aliorum philosophorum placitis, ubi opus fuerit, comparatas.

Dabitur interdum Alumnis ut in academicis conventibus, exercitationis causa, aliquod philosophicae doctrinae caput, ad mentem D. Thomae, in praelectionis modum exponant.

XI. Alumnis qui lectiones academicas integrum annum assidue frequentaverint, ad eiusdem anni exitum ius erit ad praemia concurrere. Ipsis dictabitur aliquod argumentum scripto ab omnibus intra statutum tempus explicandum. Qui facto periculo praestantiores iudicati fuerint, praemia laudemve consequentur.

Alumni qui doctoris lauream in philosophia S. Thomae expetant, ad periculum doctrinae et scripto et voce faciendum de quolibet capite philosophiae, quae vel in speculatione veri vel in moribus versetur, ne admittantur nisi biennio saltem in scholis Academiae instituti fuerint disputationesque in academicis conventibus frequentaverint.

Candidatis res successerit satis, si duas tertias punctorum partes tulerint. Academici examinatores deligantur *per turnum*, iique ne pauciores quam tres ne plures quam quinque unquam sint: ac tum ad probandum tum ad improbandum terna singuli habeant puncta, secreto

attribuenda. Academicus qui est a secretis, vel eius adiutor semper aderit, officio examinatoris fungetur et rei exitum adnotabit.

XII. Certum quoque praemium tum Academicis vel pro praelectionibus quas habuerint, vel pro scriptionibus quas confecerint, vel prout coetibus adfuerint, tum etiam alumnis pro disputationibus quas sive defendendo sive arguendo partecipaverint, tribuetur. Huiusmodi autem praemia itemque ceteras omnes impensas quotannis faciendas EE. Cardinales Moderatores definient. Is vero qui est a secretis Academiae EE. Cardinalibus Moderatoribus postea rationem reddet.

Ex Audientia habita die 11 februarii 1916, Ssmus D. N. Benedictus PP. XV has Leges Academiae Romanae S. Thomae Aquinatis ab EE. Cardinalibus eiusdem Academiae Moderatoribus adprobatas, confirmavit, ratasque habuit non obstante Decreto S. C. Studiorum, die 23 iulii anno 1910, ceterisque contrariis quibuslibet.

CAIETANUS CARD. BISLETI.
LUDOVICUS CARD. BILLOT.
MICHAËL CARD. LEGA.

Salvator Talamo, *Academicus a Secretis.*

ACTA TRIBUNALIUM

SACRA ROMANA ROTA

PARISIEN.

NULLITATIS MATRIMONII (EDELINE-LEDANOIS)

Benedicto Pp. XV feliciter regnante, Pontificatus Dominationis Suae anno secundo, die 4 martii 1916, RR. PP. DD. Ioseph Mori Ponens, *Fridericus Cattani et Petrus Rossetti, Auditores de turno, in causa* Parisien. - Nullitatis matrimonii, *inter* Albertum Edeline, *repraesentatum per legitimum procuratorem ex officio Nazarenum Ferrata, advocatum, et* Ioannam Ledanois viduam Lerebours, *ream conventam in sede appellationis, interveniente et disceptante in causa Vinculi Defensore ex officio apud hoc s. Tribunal, sequentem tulerunt definitivam sententiam.*

Albertus Eduardus Edeline, communes habens lares cum parentibus in oppido *Vimoutiers,* arti mechanicae addictus post expletam servitii militaris instructionem in Gallia, circa mensem novembris a. 1899 ad Africanas oras profectus, apud Boeros in Transvaliensi regione stipendia meruit; elapsisque 8 mensibus ad suos reversus est, qui habitationem alibi seu in oppidum *Bordeaux Saint-Clair* interea temporis transtulerant et apud quos ante suam in Africam digressionem propria mobilia miserat a civitate Parisiensi qua constiterat ad inveniendam occupationem suae arti respondentem. Albertus post paucos commorationis dies in nova parentum sede, ob eumdem scopum Parisios remeavit, sed hac vice non divertit apud priorem habitationis locum seu in Avenue de Segur, sed apud suum fratrem Iulium in via Buci n. 13, quin tamen nuntium mitteret paternae habitationi, in qua adhuc mobilia servabat.

Parisiis exstans ad dictam occupationem sibi comparandum, obvium habuit Georgium Ledanois suum commilitonem in Africa et in eadem civitate degentem cum suis parentibus in via Pierre Sarrazin n. 9. Huic aderat soror Ioanna iam vidua Lerebours quae post mariti mortem non

ad suos remeavit, sed mariti defuncti domicilium in via du Faubourg Montmartre n. 42 sita in paroecia B. M. Virginis Lauretanae servavit, dum parentum domus erat intra fines paroeciae S. Severini. Amicitiae relationem Albertus illico instauravit cum Georgio et iniit cum eius sorore. Quin imo a Iulio fratre translatis alio laribus seu in oppidum Lilas, Albertus habitatum concessit in domum sui amici apud quam cubiculum conduxit, et post paucos commorationis dies ope et instantia parentum Georgii inter eumdem et supra memoratam Ioannam viduam Lerebours sponsalia conciliata sunt, et dein brevi tempore matrimonium initum est, cuius celebratio locum habuit die 2 februarii 1901 coram vicario parocho eiusdem paroeciae S. Severini, praeviis tantum publicationibus in dicta paroecia, eo quod erronee putatum est inibi sponsos domicilium habere.

Matrimonium hoc infelices exitus sortitum est; si quidem post tres vel quatuor cohabitationis annos ex infidelitate et prava agendi ratione uxoris concordia inter coniuges evanuit et an. 1904 civiliter separatum fuit ex culpa eiusdem uxoris et ad instantiam Alberti, qui serius edoctus de eius nullitate in foro ecclesiastico ob defectum formae Tridentinae, die 13 ianuarii 1913 instantiam coram Curia Archiepiscopali Parisiensi promovit pro eiusdem nullitatis declaratione. Rite Tribunali constituto et processu instructo, iudex Parisiensis d. 24 successivi septembris sententiam edidit actori favorabilem. A qua cum appellaverit localis Vinculi Defensor ad nostrum S. Tribunal hinc est quod hodie, praemissis omnibus de iure explendis, causa iterum examini subiicitur sub consueta dubitandi formula: *An constet de nullitate matrimonii in casu?*

In iure. Patres Domini haec revocanda et prae oculis habenda censuerunt. Antequam decretum S. C. C. *Ne temere* d. 2 augusti 1907 ederetur, matrimonia coram parocho sive ratione domicilii sive quasi domicilii proprio, aut illius, vel Ordinarii delegato, et duobus vel tribus testibus, sub poena nullitatis ex lege tridentina iuxta notum caput *Tametsi* sess. 24 *de Ref. matr.* contrahi debebant. « Qui aliter quam praesente « parocho vel alio sacerdote de ipsius parochi seu Ordinarii licentia et « duobus vel tribus testibus matrimonium contrahere attentabunt, eos « S. Synodus ad sic contrahendum omnino inhabiles reddit et huius- « modi contractus irritos et nullos esse decernit prout eos praesenti « decreto irritos facit et annullat ». Parochus vero quem Conc. Trid. indigitat, est ille intra cuius limites paroeciae habent nupturientes verum domicilium vel quasi domicilium, seu parochus proprius: et sufficit ut una saltem pars in hac conditione inveniatur (Urbanus VIII, Const. *Exponi* 14 augusti 1627; Bened. XIV, Const. *Paucis,* 19 mar-

tii 1758; S C. S. Off. 7 iulii 1887) exceptis vagis, de quibus in quaestione utrum ad validitatem eorum matrimonii requiratur ut contrahant coram parocho loci apud quem diversantur, vel sufficiat ut contrahant coram quocumque parocho, conferri potest Card. Gasparri, *Tract. Can. de mat.*, § 1090, edit. 3ª; in quocumque casu vero pro horum matrimoniorum liceitate servandae sunt praescriptiones in cap. 7 eiusdem sessionis.

Domicilium nostris et Canonistis, ut tradit Card. D'Annibale, *T. Moral.*, v. 1, § 83, est locus perpetuae habitationis. Itaque domicilium eo loco quis habere dicitur, ubi larem perpetuum rerumque ac fortunarum suarum summam constituit, seu, ut in leg. 7 Cod. *de incolis*, unde non sit discessurus si nihil avocet: locus vero pro civilistis est municipium, in iure canonico in ordine ad matrimonium est parochia, adeo ut quis domicilium fovere possit in aliqua civitate et nihilominus illud non retinere in paroecia si extra huius fines habeat habitationem a iure requisitam. Quasi - domicilium est locus, in quo quis habitat saltem per maiorem anni partem. Sed ad utrumque (domicilium scilicet et quasi - domicilium) requiritur habitatio more civium, et non sufficit nuda commoratio more peregrinorum: Van de Burgt, *De imped. mat.*, vol. 1, cap. 7, n. 210. Ad utrumque assequendum duo copulative elementa concurrere debent, nempe animus seu intentio habitandi perpetuo vel per maiorem anni partem in eo loco, quasi elementum formale, et factum habitationis quasi elementum materiale, ita tamen ut elementum materiale sine formali nihil omnino operetur, formale e contra sine materiali aliquando domicilium vel quasi domicilium recipiat: commoratio enim sine voluntate eam ad praescriptum tempus protrahendi inefficax est ad domicilium vel quasi domicilium acquirendum, e contra semel domicilio vel quasi domicilio acquisito, absentia a loco habitationis etiam ad longum tempus si de primo agatur, vel ad aliquod tempus si de secundo, non nocet nisi animo eo amplius non redeundi contingat. Unde domicilium vel quasi domicilium non concipitur quoadusque quis in aliquo loco sedem sibi non constituat cum animo eam retinendi per tempus praescriptum: quamobrem, iuxta Card. d'Annibale l. c., « si quis aliquo « venerit quasi viator, vel litis aut negotii expediendi causa his expe- « ditis aut muneris alicuius quaerendi causa eo non quaesito discessurus, quamvis praeter opinionem immorari eo loci vel per annum conti- « gerit quasi domicilium non acquiri verius est ».

Domicilium vel quasi domicilium semel rite acquisitum non amittitur nisi per contrariam voluntatem et discessum, quia uti expenditur in *Ravennaten.* H. S. T. d. 15 maii 1911, « omnis res per quas causas « nascitur, per easdem dissolvitur ». Ideo non sufficit discessisse, si ani-

mum revertendi habeas, nec animum discedendi in perpetuum quoad revera discesseris: Sanchez, *De matr.* lib. 3, dis. 23, n. 2. Quin imo, uti in cit. *Ravennaten.* edicitur, difficilius amittitur, quam acquiritur, tum quia in dubio de relicto domicilio standum est pro eius conservatione, iuxta tritam regulam: In dubio melior est conditio possessoris (cfr. etiam *Parisien.* d. 22 aprilis 1913 coram eodem S. T.), tum quia uti advertitur in alia causa *Gratianopolitana* eiusdem mensis nempe d. 8, domicilium est quid favorabile pro fidelibus et eius amissio spectatur ut res odiosa. Domicilium autem aliud est necessarium aliud voluntarium. Necessarium quod habent personae alieni iuris ut filiifamilias in minori aetate vel uxor vel pupillus respective sub potestate patris, mariti, tutoris. Filii familias per adeptam maioritatem amittunt domicilium necessarium, verum si sibi aliud non acquirunt vel melius si primo non renunciant, praesumuntur continuare paternum et primum domicilium convertitur in voluntarium, uti traditur in supra allegatis causis *Ravennaten.* et *Parisien.* At quando hoc domicilium dici debet amissum? In praxi est res valde difficilis pro solutione. Auctor F. Deshayes, *Questions pratiques sur le mariage*, in quaes. 48, pag. 80, post nonnullas hypotheses subiectas, ita in sua conclusione disserit: « En vertu donc de ce principe, qui veut « que l'on conserve un domicile tant qu'on ne l'a pas intentionnellement « et définitivement abandonné, le majeur reste canoniquement domicilié « chez ses parents après avoir atteint sa majorité, jusqu'au moment où « ces deux conditions se trouvent pour lui simultanément realisées: son « *établissement*, au sens propre du mot, sur une autre paroisse, et le « *renoncement* au domicile (la cessation de *l'affectus domicilii*) qu'il avait « jusqu'alors conservé auprès de ses parents ». At haec cessatio affectus domicilii paterni non illico praesumi potest ex acquisitione facta a filio alibi simplicis domicilii, vel ex mutatione domicilii facta a parentibus in alium locum: non prima quia domicilium in aliquo loco et quasi domicilium in alio non repugnant, iuxta Card. D'Annibale, l. c., *ad notam n. 23;* non secunda quia per dictam mutationem non praesumitur dissolutum vel cessatum ligamen familiae cum filio et proinde domicilium familiare adhuc perseverare censetur, quoadusque non constet per idoneos testes, aut aliis probationis mediis de mutata filii voluntate.

In facto. Quod vicarius paroecialis S. Severini in cuius ecclesia matrimonium inter Ioannam Ledanois et Albertum Edeline celebratum fuit, egerit ex delegatione parochi alterutrius ex contrahentibus nullimode statui potest, siquidem de hoc tacet fides initi matrimonii et banna tantum in ea ecclesia publicata sunt, aliunde in iure licentia seu dele-

gatio praesumpta non sufficit (confr. supra citatam causam ***Parisien.*** diei 22 aprilis 1913). Hinc videndum an saltem unus ex contrahentibus tempore contracti matrimonii in paroecia S. Severini domicilium vel quasi domicilium foverit.

Certe Ioanna Ladenois vidua Lerebours affirmat tempore contracti matrimonii se habuisse domicilium in paroecia S. Severini. Iudici enim sciscitanti respondit, se tunc temporis apud parentes suos habitasse: « Où habitiez-vous au moment de votre mariage avec Mr Edeline? ». Resp.: « Avec mes parents rue Pierre Sarrazin ». Sed huic affirmationi alia opponitur ab actore, qui contra deponit: « Au moment du mariage « ma future habitait 42 Faubourg Montmartre: ses parents au contraire « habitaient 9 rue Pierre Sarrazin ». Cuinam depositioni fides praestanda est? Rem in casu dirimit iudex Parisiensis qui in suis adnotationibus, ut apud acta, haec habet: « L'affirmation de Mme Edeline disant qu'au « moment du mariage elle habitait chez ses parents et avait quitté « sans esprit de retour son domicile précédent (qu'elle ne nomme « même pas) rue de Faubourg Montmartre, n'est pas conforme à la réa- « lité... Au contraire... Mr Edeline a dit la vérité en affirmant que Mme « Ledanois veuve Lerebours habitait bien au moment du mariage 42 Fau- « bourg Montmartre ». Et reapse iudex Parisiensis in confirmationem suae assertionis producit nonnulla documenta, uti quasdam pistoris notas, singraphas argentarias pro emptione mobilium facta ab Alberto pro sponsa in via Faubourg in pervigilio matrimonii, contractum locationis conductionis domus in « rue des Martyrs » incipiendae d. 1 iulii 1901, ex quibus certo certius apparet ipsam servasse vetus domicilium in via Faubourg Montmartre ante dictum matrimonium, neque mirandum eius depositionem esse mendacem, utpote quia emissam scripto tantum et absque iuramento et insuper a muliere perditis moribus et Deum non timente.

Praeterea nedum Albertus Edeline actor in causa, sed qui inducti sunt testes sive ex parte viri sive ex parte mulieris Ioannae, omnes affirmant hanc apud parentes suos tempore celebrati matrimonii non habuisse domicilium quod reliquit cum primo viro nupsit, nec unquam restituit, et addunt hoc habuisse « rue Faubourg ». Neque relevat opponere hos testes discordes esse inter se cum de vero domicilio Ioannae statuendo tunc temporis deponunt: ex una enim parte est qui dicit domicilium hoc Ioannam habuisse 42 Faubourg Montmartre, et ex altera qui illud ponit « près de la Bourse » aut « du côté de la Bastille ». Verum haec discrepantia in casu non nocet: quod enim essentiale est, respicit domicilii vel quasi domicilii Ioannae in paroecia S. Severini carentiam

in qua omnes testes unanimiter conveniunt, et praefata discrepantia facile componi potest. Nam quae ab utraque parte indicata sunt habitationis loca in una sita sunt paroecia a Virgine Lauretana nuncupata, cuius fines exstant in dextero latere « de la Seine » longe dissita a paroecia S. Severini sita in latere sinistro. Cum de vero ageretur designando viarum nomine facile error in mente testium irrepere potuit, quin tamen eorum depositio quoad substantiam conformis, ob hoc caperet detrimentum. Quod ergo affirmavit Ioanna contra veritatem de domicilio suo in paroecia S. Severini cum matrimonium contraxit, excluditur a testibus omni exceptione maioribus, quorum depositionibus ideo standum est. Neque ullum pondus tribui potest fidei celebrati matrimonii in qua Ioanna asseritur habere domicilium in paroecia S. Severini apud suos parentes. Parochus enim utpote novus in paroecia datam domicilii indicationem bona fide acceptavit, quin illam super hoc investigationem institueret, ceu ipse rite rogatus in iudicio deposuit: « C'était un des « premiers mariages que je faisais à St-Séverin où je ne connaissais « personne. Rien ne m'a permis de penser que la future avait domicile « ailleurs. J'ai inscrit dans l'acte que la future était majeure; elle devait « l'être ». Caeterum super hoc puncto non vacat ulterius immorari, cum defensor vinculi Parisiensis Curiae, nihil super eo obiecerit et eadem Curia uti certum defectum domicilii in dicta paroecia retinuerit: « Le « tribunal de l'officialité de Paris n'a eu aucun doute sur le domi- « cile personnel au moment du mariage de madame veuve Lerebours « née Jeanne Ledanois au n. 42 Faubourg située sur la paroisse N. D. « de Lorette ». Iure itaque Patres Domini in sede appellationis eamdem conclusionem amplexi sunt quoad defectum domicilii Ioannae in paroecia in qua controversum matrimonium initum fuit.

Eadem Patres Domini senserunt quoad praesumptum domicilium vel quasi domicilium Alberti actoris apud sponsae parentes in via Pierre Sarrazin n. 9 tempore secuti coniugii. Sane Albertus e regione Transvaliensi remeans, primum apud suos parentes perrexit apud quos omnia sua mobilia servabantur inibi translata ante eius in Africam profectionem: iterum deinde petiit civitatem Parisiensem ut occupationem arti suae respondentem inveniret. Ivit ipse in domum fratris sui fulii in via Buci 13, et inibi consistens invisit Ioannae fratrem Georgium cum quo iam stipendia meruerat in bello apud Boeros: exinde initium habuere matrimoniales tractatus cum eadem Ioanna ad huius parentum instantiam. Albertus in fratris domo mansit usque ad finem novembris 1900, ceu frater eius Iulius deponit qui eodem mense suos lares ob novam occupationem adeptam in oppidum Lilas transtulerat. Hac occasione

Albertus prius ad suos parentes et dein divertit apud amici Georgii parentes in citata via Pierre Serrazin, ibidem brevi tempore commoratus seu quoadusque solemnitas nuptiarum sequeretur seu usque ad diem 2 feb. successivi. Inito autem matrimonio conventum erat ipsum sequi sponsae domicilium in domo Faubourg Montmartre n. 42: « Cette « situation (seu mansio Alberti in domum parentum Georgii, ait idem « Albertus), a duré huit ou dix jours. Le mariage était convenu à ce « moment-là. Il avait été convenu dès les debuts de mon arrivée rue « Pierre Sarrazin... Après le mariage nous devions habiter chez ma « femme qui avait son domicile et les meubles Faubourg Montmartre ». Habitatio itaque Alberti apud Ioannae parentes sub ditione paroeciae S. Severini fuit tantum precaria et absque animo ibi quaerendi domicilium vel quasi domicilium. Quod a testibus etiam confirmatur. Ita pater Alberti: « Après le mariage mon fils se proposait d'habiter chez « sa femme ». Eius mater: « Après le mariage les mariés devaient habiter « chez la femme ». Helena Edeline, Alberti soror: « Après le mariage « ils devaient habiter chez la femme Faubourg Montmartre ». Testes Georgius Ledanois frater Ioannae et Carola eius soror ponunt sponsos convenisse habitatum post nuptias in via des Martirs n. 20: sed hoc nil officit, quia haec via proxima est viae Faubourg Montmartre et proinde non sita in paroecia S. Severini, sed in illa B. M. Virginis Lauretanae; hinc etiam iuxta hos testes in Alberto exulabat elementum formale seu voluntas adipiscendi domicilium vel quasi domicilium in praefata paroecia S. Severini. Quibus positis, cum vicarius parochus huius paroeciae non fuerit proprius neque sponsae Ioannae neque sponsi Alberti, consequitur quod horum matrimonium coram ipso initum, ex formae Tridentinae defectu tunc vigentis vitiatum renunciari debet et proinde nullum.

Neque Patres Domini admittere potuerunt fuisse Albertum momentanee vagum et proinde ipsum quamvis praecario in paroecia S. Severini tempore matrimonii commorantem sortitum esse ex titulo vagitatis uti proprium illius parochum. Ad hoc enim statuendum, concludenter esset demonstrandum Albertum nuntium misisse domicilio paterno. Vagitas enim in iure est res valde odiosa, quod principium, ut traditur in causa *Parisiensi-Nullit. matr.* (Mellard-Varigault) d. 27 ianuarii 1912, est incussum, cum status vagi sit extraordinarius et minime praesumendus, quia uti legitur in iure romano leg. 25 ff. ad municipalem § 2 « Diffi- « cile est sine domicilio esse quemquam ». Hinc in dubio standum est pro domicilio servato, praesertim si agatur de domicilio originis: D'Annibale l. c., nota 12. Concinit etiam Rota in supra citata *Gratianopolitana:*

« cum non constet aperte per expressam animi declarationem quempiam voluisse suum relinquere domicilium et suae potissimum originis domicilium, potius admissa est cumulatio duorum vel plurium domiciliorum, ceu declaratum est ab H. S. O. in decis. 429, n. 13, p. V, tom. II, decis. 670, n. 24, p. IV, tom. III, dec. 364, n. 7, p. XIII in Recent.: « et iure « merito, nam ut inibi expenditur domicilium est quid favorabile pro « fidelibus, quare eius amissio est valde odiosa et proinde stricte inter- « pretanda et applicanda ». In casu pater loquens de domicilio paterno sui filii Alberti haec ait: « Il n'a jamais rompu avec le domicile de ses « parents ». Equidem mater et soror actoris declarant hunc post reditum e Transvaal non habuisse intentionem apud eos manendi: « Il n'a pas « eu l'intention de se fixer chez nous, il n'avait pas l'intention de se « fixer chez ses parents ». Sed hoc non probat absolutam voluntatem relinquendi domicilium paternum, siquidem haec fuit subordinata facto inventionis congruae occupationis. Albertus de domo sua et de cognatione sua discessit necessitatibus vitae magna in civitate consulturus mechanicae artis operam locando; sed nullibi unquam habuit sedem firmam, ut inde argui possit voluntas eius ad paternam domum non redeundi. Et revera eo semper remeavit sive antequam stipendia mereretur, sive reversus ab Africa, sive dum Parisiis cum fratre suo moraretur: et insuper Transvaal versus discessurus suppellectilem apud suos parentes custodiendam tradidit ibique manserunt usque ad diem celebrationis matrimonii. Constat quidem de Alberti voluntate domicilium Parisiis vel in alia civitate acquirendi, sed de facto cum nullibi unquam invenerit quod optabat praesumitur paternum domicilium conservasse, amissio enim domicilii est valde odiosa proinde stricte intelligenda et applicanda.

Defensor vinculi apud Curiam Parisiensem contendit paternum domicilium Alberti fuisse ruptum ex facto quod durante eius permanentia apud Boeros, eius parentes mutarunt domicilium illud transferendo ab oppido Vimoutiers in oppidum Bordeaux Saint-Clair. Sed in casu domicilium paternum seu familiare Alberti pendebat non a materiali mutatione loci sed potius a voluntate permanendi in familia, quae voluntas etiam post eius reditum perseveravit, ut probant frequentes eius reditus in novum parentum domicilium. Ut autem quis amittat domicilium non sufficit discessus a loco in quo illud retinet, sed requiritur ut discedat cum animo non revertendi, ex leg. 27 § *Celsus* ad Municipalem (Sanchez, *De matr.*, lib. 3, dis. 32, 2; supra citata *Ravennaten.* n. 5), qui animus non revertendi in Alberto defuit ex supra enarratis circumstantiis, proindeque spectari non potuit uti vagus.

Hisce omnibus in iure et in facto consideratis et sedulo perpensis, Christi nomine invocato, Nos infrascripti Auditores de turno, pro Tribunali sedentes et solum Deum prae oculis habentes, decernimus, declaramus et definitive sententiamus, proposito dubio respondentes: *Affirmative*, seu *constare de nullitate matrimonii in casu* et sententiam Parisiensem primi gradus confirmamus.

Ita pronunciamus, mandantes Ordinariis locorum et ministris tribunalium, ad quos spectat, ut exsecutioni mandent hanc nostram definitivam sententiam et adversus reluctantes procedant ad normam ss. canonum et praesertim cap. 3, sess. XXV, *De reform.*, Concilii Tridentini, iis adhibitis exsecutivis et coërcitivis mediis, quae magis opportuna et efficacia pro rerum adiunctis exstitura sint.

Romae, in sede Tribunalis S. R. Rotae, die 4 martii 1916.

Ioseph Mori, *Ponens.*
Fridericus Cattani Amadori.
Petrus Rossetti.

L. ✠ S.

Ex Cancellaria, 26 aprilis 1916.

Sac. T. Tani, *Notarius.*

SUPREMUM
SIGNATURAE APOSTOLICAE TRIBUNAL

BONONIEN.

COMMISSIONIS SEU REGULARITATIS PAROECIAE

inter Ordinem Canonicorum Regularium Ssmi Salvatoris, repraesentatum per legitimum procuratorem Thomam Ambrosetti, advocatum, et Curiam Archiepiscopalem Bononiensem.

1. Ante publicarum rerum eversionem, sub exitum saeculi XVIII, civitatis Bononiensis paroeciae LIV recensebantur, ex quibus duodecim ad Regulares pertinebant, ac plures aliae iuripatronatus tum populari, tum familiari subdebantur. Anno autem 1806 universae ad numerum XVIII

redactae sunt, omnesque declaratae saeculares, ac, una excepta, liberae collationis; quae nova paroeciarum conditio usque in praesens substantialiter immutata perseveravit: hodie enim auctus est numerus paroeciarum ad XXIV; ex his vero tres tantum iuripatronatus subiacere, nullam tamen regularibus concreditam esse, asserebatur vel in ipsa Relatione status dioeceseos in visitatione SS. Liminum a. 1911.

Inter XVIII paroecias quae anno 1806 supererant, adnumeratur quoque paroecia S. Iohannis in Monte, quae, absque controversia, anterioribus annis, immo et saeculis, ad Ordinem Canonicorum Regularium Lateranensium SS. Salvatoris plenissimo iure pertinebat; ac propterea, dispersis in publica eversione religiosis, bonisque ipsorum depraedatis, novo beneficio, novisque redditibus, simul cum ampliore territorio ab Archiepiscopo dotari debuit. Restituti postea Bononiae Canonici Regulares Lateranenses, in vacationibus huius paroeciae, quae contigerunt aa. 1846 et 1898, quoddam ius nominandi sibi asserere visi sunt, donec in postrema vacatione, quae accidit per obitum parochi saecularis Antonii Domenichini, d. 13 augusti 1914, iidem Regulares formaliter postularunt ab Archiepiscopo, ut praefatam paroeciam ***regularis*** conditionis fuisse et esse recognosceret. Abnuente autem Curia Archiepiscopali, quae e contrario asserebat paroeciam ab a. 1806 fuisse et esse ***saecularis*** prorsus conditionis, cogitarunt de lite apud S. R. Rotam vel in primo gradu iurisdictionis instauranda, ad quem effectum oblato libello Commissionem impetrarunt. Immo, quum casum evenisse arbitrarentur articuli 13 ***Appendicis*** ad Regulas Nostri Ordinis, statuentis: « Quum res sit de « negotio gravis ponderis, et difficultatibus implexo,... decisio remittitur « ad Plenam Signaturam », ad Hanc explicite provocarunt.

In plenariis igitur comitiis Signaturae, die 8 iulii 1916 in aedibus Vaticanis habitis, referente Emo ac Revmo P. D. Vincentio Card. Vannutelli, Sacri Collegii Decano, prodiit decisio super consueta formula dubii: ***An sit signanda Commissio in casu.*** - Quae decisio Emorum Patrum, instante nunc Emo ac Revmo Archiepiscopo Bononien. Georgio Cardinali Gusmini, de mandato Emi ac Revmi Card. S. Tribunali Praefecti, publici iuris fit.

2. Animadverterunt in primis Emi Patres necessariam conditionem cui satisfieri debeat per quamcumque petitionem Commissionis, ad Rotale iudicium instaurandum, hanc esse, ut saltem fundamentum aliquod boni iuris ex parte petentis demonstretur, super quo consistere valeat actio iudicio explicanda et definienda. Utrumque enim manifesta lege indicitur: tum can. 40, § 2, ***Legis Propriae,*** coll. cum art. 28-29 ***Regularum*** Nostri Ordinis, ubi reiiciendam esse iubetur quamlibet petitionem fun-

damento boni iuris destitutam; tum can. 16 ***Legis Propriae***, ubi statuitur « reservari Sacris Congregationibus cognoscere de dispositionibus... « quae non sint sententiae in forma iudiciali latae »; idque adeo, ut (can. 17) « ne ***obiter*** quidem de his S. Rota videre possit, et si tamen « sententiam proferat, haec ipso iure sit nulla ». Apertius etiam legimus in ***Normis peculiaribus***, cap. I, § 3: « Si libellus ad S. R. Rotam delatus « est,... de quaestionis natura videbunt, utrum res administrationis ac « disciplinae tramite tractanda sit, an summo iure agendum. Horum « primum si accidat, iudicium quaestionis reservatur Sacrae Congrega- « tioni cui competit »; quae praescriptio iure Emis Patribus visa est continere normam, quae in praesenti casu potissimum ab Ipsis prae oculis habenda esset.

Ad ostendendum autem quam consonum sit Signaturae institutis, huic fundamentali principio, hodie universim recepto, de distinctione duplicis competentiae, administrativae nempe et iudiciariae, firmiter inhaerere, placuit recolere ipsos art. 1698 ss. mot. prop. 10 nov. 1834 (alias ***Regolamento Gregoriano***), ubi principium illud perspicue ad praxim deducitur, ex normis et rescriptis Nostri Ordinis corrivatos esse, prout ostenditur in decisione causae Bononien. ***Competentiae***, 20 iunii 1836 (eius anni XXXIX), extensore Emo Praef. Card. Io. Francisco Falzacappa.[1] Quin etiam, ipse Emus Falzacappa in alia decisione Lauretan. ***Circumscriptionis***, 1834 (LXXIX), enarrat, se auctore, ad oraculum Ssmi per Signaturam tunc primum fuisse provocatum, a quo solemne responsum acceptum: « Nullum ius esse, nullamque iurisdictionem iudicibus « ordinariis in negociis ac controversiis cognoscendis et definiendis, « quae a potestate administrativa, politica, directiva, curantur et expen- « duntur »; cuius oraculi summam sapientiam pluribus disertisque considerationibus ibidem illustrat.[2]

3. Hoc igitur fundamento praestituto, ***in facto*** animadverterunt Emi Patres duo compertissima esse: decretum videlicet in actis haberi, quo de conditione et statu saeculari paroeciae S. Iohannis in Monte inde ab a. 1806, praeter omnem exceptionem, constat; nullumque e contrario afferri documentum, quo decretum illud aliquando rescissum, revocatum aut quovis modo effectu destitutum fuisse evincatur.

Primum quod attinet, prostat in actis decretum die 20 maii 1806 ab Emo Carolo Card. Oppizzonio, Archiepiscopo Bononien. et Delegato

[1] *Decisiones Supremi Tribunalis Signaturae Iustitiae quae prodierunt ab anno 1825 ad annum 1844*, vol. XII, pag. 240.

[2] *Decisiones* etc., vol. X, pag. 380.

Apostolico, editum, quo, in vim ipsius Delegationis Apostolicae, de universis paroeciis Bononiensibus regularibus, et in his nominatim de S. Iohannis in Monte paroecia, disponitur, et ita disponitur, ut praesens intentio Canonicorum Regularium e diametro excludatur. Dum enim hi contendunt evincere paroeciam S. Iohannis in Monte esse regularem, in decreto ex adverso legitur: « Usando dell'Apostolica facoltà ed auto-« rità, a Noi anche specialmente delegata per lettere del Santo Padre « Pio Papa VII in data delli 8 giugno e delli 3 agosto del p. p. anno; « decretiamo e comandiamo e dichiariamo, che tutte le Chiese Parroc-« chiali, le quali per l'addietro sotto qualunque titolo appartenevano ai « Regolari, cioè quelle di *S. Giovanni in Monte* e del SS. Salvatore, etc.; « ora e per l'avvenire *ordiniamo che siano libere, sciolte e pienamente « esentate da ogni autorità o diritto dei Regolari,... e che siano piena-« mente soggette a noi, in perpetuo, e ai nostri successori nell'Arcivesco-« vado di Bologna.* Usando poi delle facoltà a Noi concesse per mezzo « delle suesposte Lettere Apostoliche, le riferite chiese di *S. Giovanni « in Monte,* del Ssmo Salvatore etc. *le erigiamo in cure secolari* ed ordi-« niamo e stabiliamo eleggere, Noi ed i nostri successori, dei chierici « secolari, i quali, previo il concorso ed esame alla forma del S. Con-« cilio di Trento... assumeranno la Cura delle anime. Derogando etc.; « ed anche, etc.; in ogni, etc. ». Porro nemo non videt huiusmodi decretum, documentum esse in causa decisivum, iuxta praescriptum quoque ab Hoc Ordine saepius enunciatum, v. g. in Forolivien. *Restitutionis in integrum*, 22 aug. 1844 (LV), n. 5: « Authenticum et decisivum documen-« tum illud solum dicitur, quod claram evidentemque rei probationem « ad oculum exhibet, remotis ambagibus, et procul ab omni rationabili « haesitatione ».

4. Alterum quod spectat, pariter in facto est, nullum proferri ex parte Regularium instantium documentum quo sufficienter argui possit, post annum 1806 paroeciam S. Iohannis in Monte in statum regularem fuisse restitutam. E contrario in actis habentur attestationes Archiepiscoporum in Visit. SS. Liminum, a. 1830, 1873, 1878, 1897, 1911, ubi illud excluditur, dum asseritur in civitate Bononiensi *nullam* haberi paroeciam regularem, duas tantum in reliqua dioecesi. Quae autem Regulares instantes afferunt adminicula probationum ad coniiciendum, hisce omnibus non obstantibus, praefatam paroeciam mansisse regularem, vel delibata, insufficientia et inconsistentia apparent, quin immo non semel haec ipsa in contrariam conclusionem Iudicum sententiam cogunt.

Afferunt in primis quoddam rescriptum d. 9 augusti 1828, ubi Apostolica Auctoritate firmatur transactio inter Archiepiscopum et Canonicos

Regulares circa regularitatem ruralis paroeciae S. Luciae de Corbaria; atque ex eo quod in parte *narrativa* rescripti praesupponitur « Cardinalis « Archiepiscopus in correspectivitatem nominationis presbyteri saecu- « laris, quoad unam dumtaxat ecclesiam paroecialem *di Casalecchio* « nuncupatam, asserto cuicumque iuri *quoad cetera*[*s*] *de quibus agitur* « ultro valedixit », confirmare nituntur, ex eo saltem tempore Canonicos Regulares restitutos fuisse in pristinum quoad *omnes* paroecias Bononienses olim sibi quomodocumque spectantes, una excepta *di Casalecchio;* ergo, concludunt, quoad paroeciam quoque S. Iohannis in Monte. Sed, - praetermisso etiam quod lectio *ceteras* facile potest coniici orta ex inadvertentia amanuensis qui in subiecta specie tantummodo *cetera* scribere debuisset, se referens videlicet ad diversas propositiones quas de tunc controversa paroecia Corbariensi Archiepiscopus successive in medium attulerat, - quisque intelligit locutionem *ceteras* (etiam si ita demum legi deberet), additis verbis « de quibus agitur » coarctari ad ea quae *in precibus* rescripto praeviis continebantur; quod ceteroquin iubetur principio a Nostro Ordine pluries firmato, v. g. in Romana, *Circumscriptionis et appellationis*, 26 ian. 1832 (XXXVI), n. 10: « Plus in « gratia Principis esse nequit quam in petitione, et concessio a peti- « tione normam accipit ». Idque manifestius elucet consideranti, allata quidem verba esse in parte narrativa rescripti, in parte vero *dispositiva* explicite assertum: « expositam *in ipsis precibus* concordiam probamus ». At vero « in ipsis precibus », ubi continentur ea « de quibus agitur », nec verbum quidem demonstrare valuerunt Canonici quod ad paroeciam S. Iohannis in Monte trahi utcumque posset, quum negotium universum ibi versetur inter duas nominatas paroecias rurales, S. Andreae de Casalecchio et S. Luciae de Corbaria, de quibus tantummodo, in effectu, transactio exinde valuit.

Ostendunt praeterea Canonici, se, in vacationibus quae contigerunt aa. 1846 et 1898, sollicitos satis fuisse in asserendo suo iure coram Archiepiscopis, satisque intentionem suam fuisse consecutos. Verum, inspectis actis, illico in comperto positum est huiusmodi ius, quod sibi dicunt cum effectu asseruisse, nequaquam illud fuisse de quo quaeritur, nempe proprietatis seu regularitatis paroeciae: etenim in utraque vacatione praehabitus est *concursus,* cuius vi - a. 1846 libere, a. 1898 ad praesentationem Abbatis Canon. Regular. SS. Salvatoris - Archiepiscopi paroeciam sacerdotibus saecularibus contulerunt. At vero incontroversum in iure est, ex Constit. S. P. Pii V *Ad exequendum*, d. 1 nov. 1567, § 5, paroeciam regularem, qualis dici potest solummodo paroecia plenissimo iure Monasterio seu Ordini unita, non conferri per concursum. Quin

etiam haec intentio asserendi regularitatem paroeciae in praefatis rerum adiunctis, expressis verbis exclusa apparet in ipsis litteris Abbatis Can. Regul. Lateranensium praetensi iuris assertivis. Legimus enim in litteris a. 1846: « quella parrocchia *già di antica* nostra pertinenza »; in litteris a. 1898: « Nomino quindi e *presento*... come parroco di S. Gio- « vanni in Monte, parrocchia di *diritto padronale* dei Canonici Latera- « nensi »: ubi elucet non de regularitate paroeciae, sed de iurepatronatus regulari super paroeciam saecularem tunc negotium fuisse: at iuxta ipsos iuridicos conceptus, et ea quae fuse recolit, v. g. S. R. Rota, in una Brunnen., *Incorporationis seu iurispatronatus,* d. 28 mart. 1914 (*Acta Apostolicae Sedis,* vol. VI, p. 319 ss.), mutuo sese excludunt haec duo, iuspatronatus et incorporatio, adeo ut non possit iam consistere actio de regularitate paroeciae, post invocatum merum iuspatronatum. Ceterum, animadverterunt Emi Patres, non doceri in praefatis rerum adiunctis, intercessisse ullo modo Auctoritatem Apostolicam, sine qua nec Oppizzonius, nec alius quilibet immutare valuisset quae vigore specialium facultatum delegatarum a Summo Pontifice constituta fuerant.

5. Quum igitur *in facto* praeter omnem exceptionem constet de decreto, seu de causa sufficienti ex qua incoeperit nova conditio saecularis paroeciae controversae, quum nullo modo evincatur decretum illud usque in praesentem diem cessasse, seu causam illam effectu destitutam fuisse, palam est nullo alio fundamento inniti posse actionem Canonicorum Regul. Lateranensium nisi in oppugnanda validitate seu efficacia decreti diei 20 maii 1806 supra relati. Verum huiusmodi *actio nullitatis,* nunc, post CX annos, nulla lege instaurari permittitur (cfr. Decis. Sign. a. 1832 [XV] in Romana *Circumscr. et appell.* n. 5: « triginta enim annorum spatio actiones quascumque nullo facto discrimine perimi, tralatitium in iure scimus »); multo magis, quod, sive ex iam delibatis, sive ex iis quae in actis prostant, satis superque evincitur, pluries in praeterito tempore, verbis et factis, Canonicos Regul. Lateranenses agnovisse plenam vim decreti de quo agitur, quodque, ut a limine animadvertimus, adeo firmum semper et invulneratum mansit, ut nulli unquam contestationi occasionem dederit, atque vel in praesentiarum universum statum paroeciarum Bononiensium, simul cum aliis eodem tempore editis, regat atque moderetur. Sufficiat vel innuere quod a. 1823 Canonici Regul. Lateranenses ut recuperarent libros chorales in ecclesia S. Iohannis de Monte derelictos, Apostolicum Rescriptum de re impetrarunt. At vero, si adeo constat de ipsorum acquiescentia praeterito tempore, normis ipsius decreti Oppizzoniani d. d. 20 maii 1806 (liceat verba usurpare in simili specie prolata in decis. Sign. in Centumcellarum, *Restitutionis in integrum,*

d. 21 april. 1825 [eius anni XVIII, p. 65]): « vetitum est iudicibus destruere « quod semel actoribus placuit ». Cfr. et decis. CXXI, in Collect. Decis. Signaturae, an. 1845-1854, § 8, 9: « licet ea irrita et nulla fuissent, ex « posteriori tamen acquiescentia et acceptatione, plenam *adversus eos* « sibi vindicant auctoritatem ».

Super hisce validissimis rationibus innixis nihil adiiciendum Eminentissimis Patribus visum fuisset, ut suaderent Oratoribus, inaniter se in Commissionis beneficio spem suam collocasse; sed missis omnibus, adhuc unum in hac causa exsurgit quod ipsorum intentioni e regione adversatur: quod nempe cognitio de validitate et efficacia decreti a Delegato Apostolico editi in materia ad ordinem *administrativum* procul dubio spectanti, ut est innovatio status paroeciarum, quae non privata iura sed publicum bonum et quidem directe respicit, praesertim in adeo gravibus et extraordinariis rerum adiunctis procurandum, haec cognitio, inquam, quavis difficultate cessante, ex allatis can. *Legis Propriae*, non quidem S. R. Rotae est deferenda, sed Sacris Congregationibus reservanda. Agi autem in casu non de privatis iuribus, sed de publica causa, luculentissime evincitur, vel ex eo, quod decretum Oppizzonianum d. 20 maii 1806, non modo ad *universas* paroecias regulares Bononienses extenditur, sed id ipsum circa eas Auctoritate Apostolica Delegata disponit, quod, in ea angustissima tempestate, fere *omnes* Episcopi Regni Italici, ut ex actis constat in specie de Imolan., Forolivien., Faventin., etc., in suis dioecesibus constituere debuerunt, Apostolica Sede sciente et non contradicente, de paroeciis a Regularibus, tunc dispersis, omnino derelictis.

Itaque ad propositum dubium: *An sit signanda commissio in casu*, Emi ac Revmi Patres in Plena Signatura diei 8 iulii 1916 responderunt: *Negative.*

Hanc vero ipsorum Eminentissimorum Patrum decisionem, SSmus Dñus Noster Benedictus Div. Prov. PP. XV, in Audientia eadem die Emo Card. Praefecto concessa, approbavit et ratam habuit.

Atque ita editum est, etc.; non solum, etc., sed et omni, etc.

Datum Romae, die 8 augusti 1916.

Ubaldus Mannucci, *Signaturae Votans*

L. ✠ S.

VISA

Nicolaus Marini, *a Secretis.*

Iosephus adv. Fornari, *Notarius.*

DIARIUM ROMANAE CURIAE

SEGRETERIA DI STATO

NOMINE

Con Biglietti della Segreteria di Stato, il Santo Padre si è degnato di nominare:

4 settembre 1916. — Mons. Luigi Sincero, Uditore della S. R. Rota, e il Rmo P. Raffaele di San Giuseppe, dei Carmelitani Scalzi, *Consultori della sacra Congregazione dei Seminari e delle Università degli Studi.*

— Il Rmo P. Domenico Reuter, ex-generale dei Minori conventuali, *Consultore della sacra Congregazione dell'Indice.*

13 settembre. — Mons. Teodoro Valfré di Bonzo, *Nunzio apostolico in Austria-Ungheria ed arcivescovo titolare di Trebisonda.*

22 settembre. — L'Emo signor cardinale Diomede Falconio, *Protettore delle Suore del Patrocinio di S. Giuseppe.*

4 ottobre. — Il Rmo Sac. Alberto Levame, *Segretario dell'Internunziatura apostolica di Colombia.*

AVVISO

La Direzione dell'« Annuario Pontificio » presso la Segreteria di Stato interessa vivamente gli Illmi e Rmi Ordinari delle diocesi, i Collegi prelatizi, i Superiori generali degli Ordini religiosi, i Rettori dei collegi ecclesiastici e tutti i dignitari appartenenti alla Corte pontificia a volerle trasmettere in tempo utile le relazioni e rettifiche occorrenti per la edizione dell'« Annuario » pel prossimo anno 1917, in conformità della lettera circolare dell'Emo sig. Cardinale Gasparri, Segretario di Stato, in data 15 luglio 1915, e delle particolari istruzioni ricevute al momento delle nomine e promozioni.

MAGGIORDOMATO DI SUA SANTITÀ

NOMINE

Con Biglietti di S. E. Rma Mons. Maggiordomo, il Santo Padre si è degnato di nominare:

Camerieri Segreti soprannumerari di S. S.:

29 agosto 1916. — Mons. Luigi Camboni, della diocesi di Ozieri.

— Mons. Elia Lutzu, della medesima diocesi.

30 agosto. — Mons. Ugo O' Reilly, della diocesi di Dromore.

— Mons. Emidio Gresele, della diocesi di Ascoli Piceno.

14 settembre. — Mons. Domenico Marena, della diocesi di Sant'Angelo de' Lombardi e Bisaccia.

Camerieri Segreti di Spada e Cappa soprannumerari di S. S.:

14 ottobre 1914. — Il sig. Van Waterschoot van der Gracht Gualtiero, della diocesi di Amsterdam.

10 agosto 1916. — Il sig. marchese Raimondo de Dalmau y de Olivart, della diocesi di Madrid.

28 agosto. — Il sig. Giorgio Salleron, della diocesi di Versailles.

5 settembre. — Il sig. avv. Marcantonio Caracciolo del Leone, di Roma.

Camerieri d'onore in abito paonazzo di S. S.:

26 agosto 1916. — Mons. Alessio Cavallini, della diocesi di Padova.

29 agosto. — Mons. Antonio Isoleri, dell'archidiocesi di Filadelfia.

2 settembre. — Mons. Enrico Bechem, della diocesi di Colonia.

Cameriere d'onore di Spada e Cappa di numero *di S. S.:*

2 settembre 1916. — Il sig. comm. Luigi Bersani.

Cappellano Segreto d'onore di S. S.:

13 settembre 1916. — Mons. Luigi de Marco, dell'archidiocesi di Chieti.

Cappellano d'onore extra urbem *di S. S.:*

13 settembre 1916. — Mons. Giuseppe Vilaplana Jové, della dioc. di Lerida.

NECROLOGIO

10 settembre 1916. — Mons. Giulio Alessandro Leone Bouissière, vescovo di Costantina e di Ippona.

14 settembre. — Mons. Antonio Maria Bonito, arcivescovo tit. di Assume.